

14.1.2016

Kaupunginkanslia
Marja-Liisa Rautanen
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Kirjeenne 11.1.2016

Varhaiskasvatusviraston lausunto laskelmineen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain ja -asetuksen mukaisten enimmäismaksujen perimisestä

HEL 2015-013285 T 02 05 00

Lähtökohdat

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (päivähoitomaksu) säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa (734/1992) ja sen nojalla annetussa asetuksessa (912/1992).

Muut varhaiskasvatustoimintaan liittyvät maksut määräytyvät erillislainsäädännön mukaisesti.

Valtioneuvosto on antanut 19.11.2015 asetuksen 1350/2015 sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta. Asetuksen muutos ei koske varhaiskasvatuksen maksuja.

Lain mukaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajat tarkistetaan joka toinen vuosi yleisen ansiotasoindeksin mukaan ja varhaiskasvatuksen maksujen euromäärät sosiaali- ja terveystoimen hintaindeksin mukaan. Viimeksi indeksitarkistukset on tehty marraskuussa 2013 ja niiden mukaiset euromäärät tulivat voimaan 1.8.2014.

Elokuun 2016 alusta voimaan tulevista päivähoiton asiakasmaksujen indeksitarkistuksista on 25.11.2013 annettu opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoitus (1411/2015). Muita muutoksia ei päivähoitomaksuihin eikä niiden määräämisperusteisiin ole tehty.

Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee hallituksen esitystä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulainsäädännöksi, joka korvaisi vuodelta 1992 olevan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain ja asetuksen varhaiskasvatuksen osalta. Valmistelun yhteydessä

14.1.2016

toteutetaan pääministeri Sipilän hallituksen linjaus varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen korotuksesta. Tavoitteena on lisätä kuntien asiakasmaksukertymää vuodesta 2017 alkaen 54 miljoonaa euroa. Uuden asiakasmaksulain on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2016 yhdessä asiakasmaksujen indeksikorotusten kanssa.

Kaupunginkanslia on pyytänyt varhaiskasvatusvirastolta lausuntoa asiakasmaksulain ja -asetuksen mukaisten enimmäismaksujen perimisestä.

Maksuja koskevat aikaisemmat päätökset

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja (päivähoitomaksu) on peritty sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain ja -asetuksen mukaisten enimmäismäärien suuruisina lukuun ottamatta perheen toiseksi nuorimmasta kokopäivähoidossa olevasta lapsesta perittävää päivähoitomaksua, joka on 40 euroa kuukaudessa vähemmän kaikissa tuloluokissa kuin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukainen asiakasmaksu edellyttää. Sisaralennuksen käyttöönotosta 1.8.2008 lukien on päätetty sosiaalilautakunnassa 17.6.2008 (285 §). Sisaralennuksen vaikutus asiakasmaksujen tulokertymään on vuositasolla noin 1,6 milj. euroa tuloja vähentävä.

Lasten päivähoiton asiakasmaksujen tarkistamisesta sosiaalilautakunta päätti 7.2.2012 (31 §) ja tarkistettut maksut tulivat voimaan 1.8.2012.

Varhaiskasvatuslautakunta päätti 11.2.2014 (27 §), että lasten päivähoidosta peritään opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoituksen (829/2013) mukaiset enimmäismaksut 1.8.2014 lukien kuitenkin siten, että perheen toiseksi nuorimmasta kokopäivähoidossa olevasta lapsesta peritään päivähoitomaksu, joka on 40 euroa kuukaudessa vähemmän kaikissa tuloluokissa kuin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukainen asiakasmaksu edellyttää.

Harkinnanvaraiset maksun alennukset

Päivähoitomaksu määritellään aina perheen tulojen perusteella. Päivähoidosta määrätty maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alen-
taa siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa perheen toimeentulon edellytyksiä, lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista tai jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. Vuonna 2015 tuli varhaiskasvatusvirastolle yhteensä 442 hakemusta koskien harkinnanvaraisia maksunalennuksia tai perimättä jättämissä. Euromääräisesti on vaikea arvioida hakemuksia, joista on tehty maksunalennus tai perimättä jättäminen.

Kannanotto asiakasmaksulain ja -asetuksen mukaisten enimmäismaksujen perimisestä

Postiosoite
PL 9000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
varhaiskasvatus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarekatu 13
Helsinki 53
www.hel.fi/varhaiskasvatus

Puhelin
+358 9 310 1711
Faksi
+358 9 310 43285

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI5881199710009236
Alv.nro
FI02012566

14.1.2016

Varhaiskasvatusvirasto toteaa lausuntonaan, että varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja (päivähoitomaksu) on peritty sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain ja -asetuksen mukaisten enimmäismäärien suuruisina lukuun ottamatta perheen toiseksi nuorimmasta kokopäivähoidossa olevasta lapsesta perittävää päivähoitomaksua, joka on 40 euroa kuukaudessa vähemmän kaikissa tuloluokissa kuin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukainen asiakasmaksu edellyttää.

Lisäksi todetaan, että Valtioneuvoston 19.11.2015 sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muutos (1350/2015) ei koske varhaiskasvatuksen maksuja. Varhaiskasvatusvirasto odottaa Opetus- ja kulttuuriministeriössä tällä hetkellä valmistelussa olevaa hallituksen esitystä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulainsäädännöksi ja siitä aiheutuvia toimenpiteitä.

Lisätiedot

Armi Vaden, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43346
armi.vaden(a)hel.fi
Timo Korhonen, lakimies, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Satu Järvenkallas
varhaiskasvatusjohtaja

Sampo Pajari
talouspäällikkö

Liitteet

- 1 [OKM Kuntakirje 08 12 2015 vakamaksuista.pdf](#)
- 2 [päivähoitomaksujen korotus 2016.pdf](#)